

Pastorală la praznicul Nașterii Domnului

Nr. 8356/1936.

ANDREI

din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop ortodox al Eparhiei române a Aradului, lenopolei și Hălmeagului precum și al părților din Banatul-Timisan

Iubitului cler și popor și tuturor credincioșilor din eparhia Aradului, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutarea Noastră arhierescă.

„Impăratul cerurilor pentru iubirea de oameni pe pământ s'a arătat și cu oamenii a petrecut”. (Stihirea învierii glas 8).

Iubiților mei fii sufletești,

Acesta este cel dintâiu praznic al Nașterii Domnului pe care-l sărbătorim împreună cu voi. Mult aș dori ca cu acest prilej să pot pătrunde cu graiul acestei scrisori pastorale în familia fiecăruia dintre voi, întocmai precum steaua magilor a pătruns odinioară cu lumina ei în toate sălașurile omenești. Aș vrea să vă spun tot ce văd eu în icoana ceaminunată a Nașterii Domnului în ieslea din Vifleem, pe care Dumnezeu ni-o pune în fiecare an înaintea ochilor sufletești, pentruca din această minunată arătare fiecare familie creștină să cunoască, prin comparație, starea sa proprie morală.

Crăciunul este sărbătoarea familiei creștine. În icoana familiei sfinte fiecare din noi ar trebui

Cucernicii Preoți vor citi această scrisoare Pastorală în sf. qisericii în ziua Nașterii Domnului din anul 1936.

să-și vadă oglinda vieții sale, părinții în asemănarea cu Iosif sau cu Maica Domnului, iar copiii în chipul nevinovatului Iisus.

S'ar părea că în jurul Celui născut în ieșle, înconjurat de sărăcie și frig, înfășurat în scutece și privit cu milă chiar de animale, ar fi fost numai jale și tânguire. Dar n'a fost nimic din acestea. De pe fața mamei, din ochii copilului și ai bătrânului Iosif, strălucește numai bucuria unei născuții fără seamăn. Sfânta Fecioară e fericită că a împlinit porunca lui Dumnezeu de a fi maica Mântuitorului lumii, copilul e fericit că poate aduce pe pământ o rază din bucuria cerului, iar bătrânul Iosif, ocrotitorul fecioarei Maria, e fericit că a putut fi și dânsul o unealtă în mâna lui Dumnezeu pentru mântuirea neamului omeneșc. Lipsa oricărei podoabe dimprejurul lor e o dovadă că fericirea familiei n'o dau lucrurile din afară, ci curățenia sufletească a membrilor ei.

Iubiții mei fii sufletești,

Cineva m'a întrebat deunăzi: „Unde trebuie să căutăm rădăcina răului ce se întinde în țara noastră ca o pecingine, astăzi când întâlnim copii cari îșiucid și ciopârțesc fără milă părinții, pentru a pune mâna cât mai de vreme pe agoniseala lor, fiindcă nu pot aștepta până ce vor ajunge să-i moștenească, sau când se găsesc părinți cari își otrăvesc copiii sau îi leapadă și astupă în gunoi pe cei născuți în mod nelegiuit; lucruri la care nu se dedau nici fiarele cele sălbatice?” M'a rugat să-i dau un răspuns de tot scurt.

I-am răspuns: *Rădăcina răului zace în familie.* Acolo e germenul boalei de care suferă societatea omenească, pentrucă familia e ră-

sadnița omenirii. Acolo se sădește în sufletul copilului sămânța cea bună sau rea pe care acesta o duce apoi în lume și o împrăștie în jurul său. Copilul nu poartă numai pe față chipul părinților, ci moștenește în suflet duhul din casa părintească. Dacă el n'a văzut acolo decât ceartă și hărțuială și a crescut lipsit de iubire, sub puterea pildei rele, ce zestre bună poate duce cu sine? Familia este cea dintâi și cea mai puternică școală a noastră și ceea ce învățăm în ea nu uităm până la moarte.

Trei sunt factorii cari laolaltă alcătuiesc familia: tatăl, mama și copiii. În acest cerc restrâns Dumnezeu a rânduit fiecăruia un rol de împlinit.

Tatăl e chipul lui Dumnezeu. El este purtătorul de grijă, hrănitorul și apărătorul familiei. În acest scop Dumnezeu l-a înzestrat cu: putere, înțelepciune, voință și autoritate. El chibzuește și hotărăște ceea ce este spre binele familiei. Precum Dumnezeu conduce lumea, așa tatăl conduce lumea cea mică a familiei.

Mama este inima familiei. Precum inima omului ține laolaltă toată viața trupului, așa și mama e legătura cea vie dintre soț și copii. Inima ei este altarul pe care arde tămâia iubirii către: soț și copii. Femeea „se va mântui prin naștere de fii” zice sf. apostol Pavel. (I. Tim. 2, v. 15). Cea mai înaltă cinste pentru o femeie este aceea de mamă, și cea mai scumpă podoabă pentru ea sunt copiii crescuți în frica lui Dumnezeu. Pentruca femeia să poată împlini marea chemare ce o are, inima ei trebuie să fie încălzită de credința în Dumnezeu, curată și gata de jertfă.

Mama poartă în sân viața copilului. Din inima ei se aprinde noua viață. De pe buzele ei desprinde copilul graiul; în ochii ei vede întâiașdată cerul cu îngerii. Ea e cel dintâiu învățator și cel dintâiu preot al omenirii, care deschide prin rugăciune cerul pe seama copilului.

Toate aceste podoabe ale femeii se pot ceti pe fața Maicii Domnului cu copilul în brațe. Dar femeile cari n'au fost mame nu pot înțelege frumusețea cerească a acestor podoabe.

Copilul e un dar ceresc, o comoară cu nebănuite înzestrări, pe care Dumnezeu îl așează în sânul familiei pentru a pecetlui prin el iubirea dintre soț și soție. Nașterea fiecărui copil are ceva asemănător cu nașterea mântuitoare a copilului Iisus. Prin fiecare copil ar trebui să vină un mântuitor în familie. Copilul nu este dat părinților pentru a-l desmierda ca pe un obiect de mândrie, ci pentru a-l crește pe seama lui Dumnezeu, făcându-l prin botez și creștere religioasă, cetățean al cerului. Copilul nu este

numai al părinților, cari i-au dat trup din trupul lor, ci mai înainte de toate este proprietatea lui Dumnezeu, care l-a înzestrat cu suflet nemuritor pentru viața cea veșnică.

Aceasta e învățătura ce se desprinde din icoana cea sfântă dela Vifleem.

Dar sunt oare familiile noastre asemănătoare acestui chip? Stăpânește în ele duhul lui Dumnezeu, sau duhul lumii?

După voința lui Dumnezeu familia trebuie să fie cuibul cel cald al dragostei în care se zămislește și se prelungește viața omenească în lume. Deaceea orice căsnicie are să înceapă cu binecuvântarea Lui, să fie apărată contra ispitelor și păcatelor prin rugăciune neadormită, întărită prin sf. taine ale Bisericii și străjuită de: cruce, icoane și candelă. Căci căsnicia deși se contractează pe pământ, contractul ei se înregistrează în cer. Căsnicia e o grea sarcină ce nu poate fi purtată fără ajutorul lui Dumnezeu. Unde se încheie căsătoria fără binecuvântarea lui Dumnezeu, acolo darul și ajutorul Lui, nu poate fi de față.

Dar copiii sunt ei primiți ca niște daruri dela Dumnezeu, date în grija noastră? Atunci cum se explică lipsa lor, sau numărul lor scăzut cu socoteală, în cele mai multe familii? Să fie pricina grija de hrana lor? Dar Dumnezeu, care dă câte-un seceriș lumii în fiecare lună din an, a măsurat din belșug hrana pentru fiecare om. Nu v'ați convins îndeajuns cum unicul copil, desmierdat, ajunge totdeauna tiranul părinților săi? „Căsătoriile fără copii sunt un semn al celei mai adânci stricăciuni morale, iar căsniciile bogate în copii sunt semne de sănătatea morală a unui popor” — zice un scriitor — „căci nu există pe pământ ceva lucru mai mare decât a da cuiva viața”.

Duhul lumii a făcut mari spărturi în căminul familiar. Cele mai multe familii se aseamănă cu acele case dărăpănate, unde pe ferestrele sparte suflă toate vânturile, iar prin găurile cărămizilor putrezite și căzute, străbate ploaia și zăpada.

Aceasta e icoana familiei în care căsătoria e lipsită de binecuvântarea lui Dumnezeu, care e streină de mângăerile religiei, lipsită de tainele Bisericii; și unde copiii sunt niște streini nedoriți cari vin să turbure socotelile soților îngrijorați de a soarbe cât mai adânc din plăcerile acestei vieți trecătoare. Mai este în astfel de familii credință în Dumnezeu, în nemurirea sufletului și în judecata de apoi? Oare nu din astfel de familii se răspândește putregaiul moral în lume?

Numai niște femei în care s'a stins cu

totul frica de Dumnezeu se pot cobori pe treapta cea mai prejos de animale, de a se face morminte vii, ce-au stâns în ele sâmburele vieții.

Familia nu e o alcătuire lăsată în voia oamenilor de a opri sau stinge prin ea cursul vieții, — la care singur Dumnezeu are dreptul de a se atinge, — ci una pentru prelungirea vieții. Ce grozavă pedeapsă așteaptă pe cei ce atentează împotriva drepturilor lui Dumnezeu!

Familia românească e greu bolnavă, și din această pricină suferă neamul nostru și țara aceasta.

Cât de mult ne-am îndepărtat de acele vremuri, când fiecare familie era o bisericuță, unde voia lui Dumnezeu era păzită cu sfințenie. Nici o altă putere nu dădea părinților mai mare cinste în fața copiilor, decât aceea de a-i vedea în genunchind alături de dâșii, cu mâinile încrucișate spre rugăciune, în fața aceleiași icoane. Aceasta era singura pildă ducătoare la cerul mântuirii. Pentruce n'am încerca și astăzi, când părinții nu mai au autoritate iar copiii nu le mai dau ascultare, puterea acestei pilde, care prin contopirea gândului în aceeași credință duce la contopirea inimilor în aceeași iubire.

„Împăratul cerurilor” coboară iarăși pe pământ în chipul unui copil nevinovat pentru a învăța pe oameni la iubire. Sărbătoarea Nașterii lui e un prilej pentru fiecare familie creștină de a cunoaște duhul care stăpânește într'ansa. Acolo unde nu este surâs de copil, unde nu sunt muguri ai vieții, ci vetre familiare stinse, morminte ale vieții, acolo copilul Iisus nu are ce căuta. De acolo El este alungat ca odinioară Maria ce căuta sălaş în Vifleem.

Steaua lui Iisus nu pătrunde cu lumina ei curată decât în acele familii unde nașterea Lui e întâmpinată cu bucurie de copii nevinovați înconjurați de părinți iubitori.

Iubiții mei fii sufletești,

Nașterea Mântuitorului e un prilej de renaștere sufletească și pentru noi

Iisus vine să petreacă cu noi.

Să-i deschidem poarta inimei ca să între la noi. Să ne curățim inima ca să vedem strălucirea feții Lui. Să-L oprim în casa noastră. Să-L pregătim așternut în inimi calde, scaldându-L în lacrimile de bucurie ce picură din ochii mamei iubitoare de copii. Fericită va fi familia care L va scâlta pe micul Iisus în aceste lacrimi curate. De acolo El nu mai pleacă.

Intruparea lui Iisus este începutul lucrării Lui de mântuire a neamului omenesc. Curățirea moravurilor și sălășluirea voinței lui Dum-

nezeu în familiile noastre va fi începutul fericirii neamului nostru.

Pentru aceasta Ne rugăm Noi astăzi către Dumnezeu Tatăl, care „așa a iubit lumea încât a dat pe Fiul Său Unul-Născut, pentru ca oricine care crede într'Insul să nu piară, ci să aibă viață veșnică”. (Ioan 3 v. 16) să coboare deodată cu darurile Sale cele bogate pacea în sufletele iubiților Noștri fii sufletești pentru ca Nașterea lui Hristos să Vă fie tuturora de folos.

„Bindecuvântarea Domnului peste voi cu darul și cu iubirea Sa de oameni acum și totdeauna”.

Dat în reședința Noastră episcopescă din Arad la praznicul Nașterii Domnului din anul mântuirii 1936.

Cu părintească iubire :

† *Andrei*

Episcop.

Reculegere sufletească la Nașterea Domnului

Cântarea îngerească din noaptea Nașterii Domnului, „Mărire întru cei de sus lui D-zeu, și pe pământ pace și între oameni bună învoire”, n'a fost numai o manifestare de bucurie a lumii spirituale, pentru pruncul Nou Născut, n'a fost numai un salut triumfal cu care se primesc regii mari, ci a fost mai ales, un „program de viață”, pe care Divinitatea îl exprima, prin îngeri către omenirea cufundată în întunec.

Ce strălucit și dumnezeesc program!

Program veșnic, ca și D-zeu care l-a dat. O! de l-ar fi înțeles omenirea în curs de 2000 ani, ce au trecut, de ce vremuri fericite, am fi avut noi astăzi parte!

În anumite epoci ale istorie, s-au văzut împărați lacomi de glorie, care au străbătut fața pământului, cu armatele și drapelurile lor. Ca să-și poată împlini dorința lor de stăpânire, nu s'au uitat la nimic. De au întâlnit popoare slabe, le-au călcat în picioare, vârsând valuri de sânge nevinovat, dând pământului mii de trupuri tinere, — carne bună de îngrășat huma peste care călcau cu mândrie.

Dar, în clipa când se credeau stăpânii lumii, atunci vedeau cu ochii sfărâmându-se stăpânirea lor, clădită pe silnicie și jaf.

Fiul cerului, născut în ieslea cu pae umede a Betleemului, a fost un adevărat Împărat. Menirea lui, a fost ca să supue întregul univers prin Iubirea dușă până la sacrificiul de pe Golgota durerilor.

Priviți, ce umilintă învâluie staulul, în care zâmbește nevinovat pe brațe de Fecioara sfântă, Regele

Regilor! Aziztență strălucită la naștere? Simplii păstori, cu sufletul lor curat ca și natura în care își duceau viața, ziua și noaptea . . . Animalele nevinovate îndulcind aerul rece, cu răsuflarea lor caldă. Lumini feerice de lămpi aurite? . . . Razele vii și strălucitoare ale stelei minunate, care a călăuzit pe Magii orientali, până la umilita iesle, pentru ca în fața credinței biruitoare, să-și închine știința lor mărginită.

Sbuciumări în sufletul lui Irod . . . Temeri în sufletul Mariei și a bătrânului Iosif . . . Cerul veghiază asupra Dumnezeului său, trimis pe lume ca Fiul Născut. 30 ani s-au dus și iată-l pe Fiul omului pornind la unirea sufletelor omenesti, pentru întemeierea împărăției lui-D-zeu.

El poate totul. Nimic nu-i se poate împotrivi, nici din cele ale omului, nici din cele ale naturii.

Poruncește boalelor să piară și pier . . . alungă moartea oriunde o întâlnește. N'a rămas nici un nefericit nemângâiat, nici o lacrimă neștearsă, nici o rană nevindecată. Ochii se deschid prin El. Surzii aud; ologii umblă, păcatele se iartă. Iubirea Lui este ca o mare de viață ce învie totul, ori unde ajung valurile Ei.

„Christos se naște, mariți-l“ așa ne cântă biserica noastră strămoșască. De-am înțelege sensul acestei cântări!

Da, să l prea mărim, prin viața noastră jertfită pe altarul Ei. Să-l slăvim prin iubirea noastră sinceră a unuia pentru altul, prin fapta noastră creștină, prin credința noastră curată în Isus Mântuitorul sufletelor noastre.

Să ne plecăm genunchii!

Nici dragostea, care ne plutește în sânge nici obligația morală de a ne cinști trecutul, ci un nepărtinitor simț de dreptate ne îndeamnă să ne plecăm genunchii în fața mormintelor în cari se odihnesc cei mai bravi stegari ai culturii românești, preoții de demult.

Ca rădăcinile pomilor de pe stânci, cari topesc cu sucurile lor și pietrile, așa au fost vrednicii noștri înaintași, cari au preoțit în sătulețele românești, risipite pe coastele munților și prin văile râurilor.

În mijlocul sărăciei, mizeria nu i-a putut mânca, dincontră prin sângea lor de albine au făcut de poveste îndestulirea care se găsea pe la mesele lor în zile de clacă și de sărbătoare. Cu cât erau împrejurările mai negre și mai sufocante, cu atât isvora mai puternic op-

timismul zdravăn din casa preotului vechiu. Aici ardeau candelile sfinte ale neamului cari prin sfioasa lor lumină simbolizau lumina libertății, care trebuia să vină precum a și venit.

Dar ce a fost mai frumos în viața acestor preoți bătrâni și ce merită să fie pururea pomenit cu laude este firea lor independentă de domnii și puteri. Au trecut Turcii, Tătarii și Ungurii prin meleagurile lor, pustiiindu-le bisericile și casele, dar în convingerile lor românești și în dragostea credinței nu i-a putut clătina nimeni. Erau niște mici aristocrați, cari trăiau o viață launtrică răbdurie și îndârjită.

Acest duh sănătos al preoțimei de demult s'a îmbrăcat de atâteaori în literile tipărite ale revistei „Biserica și Școala“, care a ajuns frumoasa vârstă de 60 de ani. Este sfânta datorie a condeielor, cari vor ilustra aceasta revistă de aci înainte să se uite în trecut și să desgroape de sub colbul istoric amănuntele prețioase în viața înaintașilor cari zac la baza vieții libere a bisericii și a neamului.

Noi cei de azi ne rugăm lui Dumnezeu să ne împlinească cererea de a scula dintre noi pe pictorul inspirat care să redeie pe o pânză măiastră figura preotului care a mers cu crucea în fruntea poporului nostru sbuciumat, dar învingător prin credința lui.

Dar și până atunci cucernic ne plecăm genunchii în fața mormintelor cari adăpostesc atâția eroi anonimi încă azi, dar ca mâine proslăviți după cuvîntă.

Pomenirea să fie vecinică a acelor ce s'au sacrificat cu condeiul 60 de ani pe paginile „Bisericii și Școalei“ susținând treaz și viguros duhul religios și național a neamului și neperitoare să fie cinstea celor ce le urmează calea cu statornicie și credință.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopop

Pacea unirii

Cea dintâi solie a nașterii Mesiei este o solie de pace; împăcare cu Dumnezeu și pace între oameni. Pe temelia acestei solii se clădește cultura, progresul și fericirea omenirii. Războiul distruge, — pacea creiază. Chiar și mijloacele de creație ale războiului, — invențiunile de ofensivă și apărare militară, — sunt numai în slujba distrugerii.

Numai pacea ferește și înalță omenirea. Romanii spuneau cu dreptate: inter arma silent mutae.

Problema păcii este o problemă morală înainte de toate. Ca să avem pace în lume, mai întâi se cere pace între oamenii singuratici. Pacea însă presupune o oarecare evoluție morală și nimic nu înaintează mai greu ca morala. Cât sbucium, câte frământări, câte lupte și lacrimi, pentru un sirop de viață morală.

Să luăm un exemplu din viața muncitorilor manuali. Munca cea mai grea, dar și cea mai rentabilă, o prestează lucrătorii din fabrici. Pe brațele muncitorilor negriți de fumul atelierelor și uneori asurziți de larma mașinilor s'a ridicat și se ține marea putere a capitalismului modern. Dar când și unde au consimțit, — fără imboldul grevelor și a mijloacelor de constrângere, — mării patroni să se plece asupra nevoilor bieților muncitori?... Astăzi și muncitorul știe aprecia și calcula cât beneficiu aduce patronului produsul muncii sale și deci e foarte firesc și legitim, când disproporția dintre salariul lui și beneficiul patronului este prea mare, să se trezească nemulțumiri, conflicte și proteste. Nimic mai just ca să-ți asiguri o bucată de pâine pentru bătrânețe, când fabrica nu mai apelează la brațele istovite, — și nimic mai imoral ca fabrica să te concedieze, cum se întâmplă prea adeseori azi, după ce ți-a stors toată vîsca și te aruncă în stradă, cum arunci o mașină uzată la vechituri.

Alt exemplu, din viața politică și socială, — poate fi națională sau internațională: câte bleseme, câte lupte și revoluții, pentru un sirop de dreptate?. Istoria întreașă a lumii este o neîncetată luptă a dreptății cu strâmbătatea. Și este foarte de mirat, cum după milenii de experiențe, nu a devenit nici astăzi un bun comun învățământul, că tot ce se clădește pe nedreptate se dărâmă la cea dinlăi adiere de vânt. Și dacă vântul nu poate distruge nedreptatea, vine furtuna cu fulgerele și trăsnetele ei și nimicește împreună cu răul și o bună parte din bine. Nedreptatea strică pacea popoarelor și liniștea sufletelor.

Armonia socială este tot una cu pacea socială și pacea socială cu dreptatea și cu viața morală.

Acesta este idealul suprem al ceasului de față: pace și frăție, după chipul raporturilor de iubire dintre Filimon și Onisim sclavul său, convertit de sf. ap. Pavel. — De acum nu ca rob, ci mai presus de rob, ca frate prea iubit.

Deci, înfrățire morală între om și om, între patroni și muncitori, între cărmuitori și popor, și vom avea pacea mult dorită și între oameni și între neamuri. Pr. Il. V. Felea.

Antichristul în Rusia sovietică

Când nouri negrii acoper cerul ori ceață deasă înfășoară pământul, fiecare știe că soarele cu siguranță va învinge, că razele lui dătătoare de viață vor pătrunde încet dar sigur prin toate culele și în creșturile întunecului respingător și-l vor împrăștia așa cum vântul împrăștie fumul.

Aceiași lege activează și în lumea spirituală; minciuna fără îndoială se va împrăștia în fața zărilor adevărului. Diavolul nu poate rezista în fața soarelui dătător de viață, a Mântuitorului nostru Iisus Christos. Dovezi în această privință ne oferă istoria bisericii creștine.

Puternicul imperiu roman, cu întreaga sa armată, s'a ridicat contra adevărului, contra luminei, cari smerite veniau dela răsărit, un colț cu totul disprețuit lumii de atunci. S'a luptat în mod viguros și crud. Râuri de sânge s'au vărsat din trupurile istovite dar hotărâte pentru luptă, ale mucenicilor pentru Christos, timp de trei veacuri. Adevărul lui Christos a biruit însă! Sanquis martirum, est semen christianorum.

În zilele noastre în locul păgânismului, au apărut bolșevicii, cari din nou încercă să înfrângă creștinismul. În fosta Rusie pravoslavnică, Biserica creștină se găsește într-o situație dintre cele mai critice. Un materialism feroce voeste să îndobitocască și să brutalizeze omenirea, tinzând a scoate pe Dumnezeu din sânul tineretului rus ca și din sufletul tuturor locuitorilor haosului rusesc colectivizat și anarhizat.

În fața acestei ofensive a comunismului, a celor fără de Dumnezeu, este suficient a aminti cuvintele Mântuitorului Christos: . . . „Pe această piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor birui“ Matei 16.18.

Acțiunea antireligioasă întâmpină rezistența credincioșilor. Există o rezistență pasivă, care se manifestă prin conservarea cu tărie a tradițiilor și practicilor religioase, adânc infiltrate în sufletul credincioșilor.

Fondul religios al sufletului rus, este descris în ziarul: „Le Christianisme an XX. s“ (17 Mai 1935). Corespondentul afirmă că în noaptea „Iuierii“ toate bisericile Moscovei erau pline. La țară nu departe de Moscova și alte regiuni, afluența era aceeași. Elementul dominant printre credincioși îl forma tineretul între 18—25 ani. Membrii ai grupărilor comuniste și chiar a U. Ateilor, compuneau aproape exclusiv corurile, cântând imnurile Paștilor, ceiace arată ușurința de adaptare la credință, când nelegiuirea impusă sufletului rus, a fost slăbită.

Cu toate turburările antireligioase, ierarhia se menține. Biserici închise au fost redeschise. În dife-

rite părți ale țării, iau naștere grupuri religioase sub numele: „Cei cari luminează“, „Adevăratul drum al liberării“, „Paznicii Bisericii“ etc. Poporul susține biserica și pe preoți. Preoți uniți cu credinței reacționează împotriva atacurilor antireligioase.

După rapoartele mai multelor specialiști, cari au călătorit în ultimii ani în Rusia și datorită în-succeselor obținute în toate ramurile, se poate afirma că bolșevismul nu este în ascensiune, ci din contră în plină decadentă. Planul quinquinal elaborat de ei, n'a reușit să inaugureze în Rusia paradisul socialist, n'a reușit să inaugureze nici măcar o rodicare a nivelului de viață a populației sau cel puțin a mase-lor proletare. Nu libertate ci sclăvie! Nu ascensiune culturală și economică ci iobăgie, decadentă, crasă incultură și miserie.

Bolșevismul a dat faliment, pentru că a călcat în picioare cele mai elementare principii umanitariste, pentru că n'a respectat credința și religia. „Mai curând veți zidi o cetate în aer, decât să cultivați fără religione și fără cult public un popor“ zice Plutarh.

Comunismul acuză religia de a fi complice a bur-geziei, inamicul muncii, dușmana clasei proletare căutând s'o înlocuiască cu doctrina materialistă. Biserica însă nu aparține unei anumite clase sociale ci cuprinde societatea întreagă. Creștinismul se oferă tuturor indivizilor din societate, cu predilecție celor neajutorați, slabi și nedreptățiți. Săracul, văduva și orfanul, totdeauna au găsit în biserică dragoste și ajutor, a fost sprijinitoarea sclavilor, consolatoarea celor necăjiți și oropsiți. „Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați . . .“ glăsuia Iisus poporului. Biserica nu poate fi dușmana clasei muncitorilor ci din contră participă la revendicările sale.

Bolșevismul a dat faliment, deoarece n'a prețuit scânteia de geniu, fiindcă nivelarea și egalarea sufletelor, a conștiințelor, a talentelor, a muncii, a averilor, a popoarelor este o utopie și orice utopie poate trăi numai în mintea autorului și pe hârtie. Individualitatea a fost totdeauna izvorul tainic din care au luat naștere toate ideile mari ale culturii omenesti. colectivismul suprimă individualitatea, zdrobește forțele ei creatoare și duce astfel la decadentă, incultură și barbarie!

Lovitura dată de către comunism bisericii ruse, poate că este o pedeapsă a Cerului, dar este spre binele ortodoxiei. În lupta sa împotriva comunismului, ortodoxia va arunca toate elementele care îi împiedică progresul și întorcându-se la fondul ei primitiv va ieși victorioasă, cu forțe oțelite și cu năzuinți noi, întocmai cum se exprimă Boulgakoff în opul său: „L'ortodoxie“: „Dacă arborele verde al creștinismului, pare astăzi vestejit, e pentru că gră-

dinarul a retezat crengile moarte din grădina sa și aceasta ca în locul lor să răsărară altele noi și să crească cu mai multă tărie“!

Diaconul Victor Vlăduceanu.

Gânduri de Crăciun

Nașterea Mântuitorului înseamnă luminarea conștiinței omului pentru cunoașterea adevărului spre a sa mântuire. Ofensiva pornită de Mântuitorul împotriva păcatului și a morții a răsturnat lumea veche și pe ruinele ei o lume nouă s'a ridicat. Această biruință, — care și continuă mersul ei triumfal și în zilele noastre. -- Mântuitorul n'a câștigat-o prin puterea brută a armelor, nici prin bogăția banului sau prin înțelepciunea oamenilor, ci prin armele duhovnicești. A umilit pe cei puternici, a dojenit pe cei bogăți, a îmbărbătat pe cei săraci, a înălțat pe cei smeriți, a mângăiat pe cei nenorociți, a iertat pe cei păcătoși, a vindecat pe cei bolnavi, a intrat în casa vameșilor și cu cei fără de lege a petrecut. Nu puterea și bogăția acestei lumi sunt condițiile mântuirii, ci curățenia sufletului: iubirea, milostenia, bunătatea și dreptatea, smerenia și iertarea. În sufletul omului a sădit nădejdea iertării de păcate și a mântuirii prin lacrimile pocăinței. Iată cheile fermecate cu puterea cărora putem deschide ușile Impărăției lui Dumnezeu. Iată motivele pentru cari creștinii de pretutindenea cu nespūsă bucurie așteaptă și prăznesc marele eveniment al Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Christos. În deosebi noi românii, unul dintre neamurile cele mai vechi în creștinism, se cuvine de rândul acesta să prăznuim cu îndoită bucurie frumoasa noastră sărbătoare a Crăciunului, căci în zilele aceste, prin dreptatea și îndurarea lui Dumnezeu, s'au împlinit optsprăzece ani dela încheierea neamului nostru românesc într'o singură țară, România Mare, una și nedespărțită pe vecie. Păcătoși am fost și suntem, dar Dumnezeuul părinților noștri, pentru credința noastră, pe care am păstrat-o curată, ne-a dus spre limanul mântuirii naționale. Ca bunătatea și dragostea lui Dumnezeu să rămână deapurarea cu noi, trebuie să dovedim prin viața noastră de toate zilele, că am cunoscut adevărul, că știm, care este voința Lui și ne străduim s'o îndeplinim prin faptele noastre. Căci credința fără de fapte bune este moartă.

Toți acei buni creștini, cari în aceste zile de înnoire vor căuta cu gândul și vor petrece cu sufletul câte-va clipe în preajma Pruncului din peștera Viflee-mului, după ce se vor fi închinat cu evlavie, să facă întocmai ca Magii dela Răsărit: să nu se mai întorcă pe la Irod, adecă evlavioșii noștri creștini să nu

mai apuce calea cea veche a păcatelor, ci să se întoarcă spre o nouă viață pe calea cea mântuitoare.

La praznicul Nașterii Domnului, să ne curățim simțirile plini de nădejdi că Pruncul Isus, va revărșa binecuvântarea Ceriului asupra familiei noastre Bisiriceii și petriei române.

Cuvântare

rostită la sfințirea monumentului eroilor din comuna Pîitul

„Sfânt și cucernic lucru este a te ruga pentru cei morți”.
(Macabei, Cartea II. c. 12)

*Iubiți Creștini,
Intristate Familii,*

Astăzi, când ne găsim în fața acestui monument, simțim, că sufletele noastre sunt pătrunse de amintiri triste, cari odinioară au săpat rane adânci în multe inimi, cari sângerează și astăzi. Rând pe rând s'au strecurat 22 de ani, de când părinți, copii, soți și frați de ai noștri au părăsit căminurile familiare și s'au imprăștiat în cele patru părți a lumii, luând parte la măcelul, care a strivit atâtea ființe și a secerat atâtea vieți. Mulți s'au reintors la casele lor cu boala în oase, multora însă le a venit numai numele.

Acest monument —, ridicat prin stăruința membrilor din organizația religioasă „Sfântul Gheorghe”, prin jertfa morală și materială a preoților, învățătorilor, a reprezentanților comunei bisericesti și politice, a văduvelor și orfanilor din război, precum și a tuturor oamenilor de bine, — reprezintă pe cei 56 frați-eroi, născuți în comuna aceasta și cari au căzut pe câmpul de luptă în războiul mondial, rânduit par'că de Provedința divină și pentru întregirea neamului românesc.

Rugăciunile înălțate spre Ceriuri pentru odihna lor, au pătruns sufletele noastre de pietate, aducându-ne mângâierea, că dacă acești frați-eroi și-au dat ce au avut mai bun, tot aurul sufletului lor, sângele și viața lor, în schimbul acestei jertfe, noi cei de astăzi avem fericirea să ne bucurăm de o țară frumoasă, bogată și mărită. Astăzi, cele 10 surori: Moldova, Muntenia, Oltenia, Bucovina, Basarabia, Dobrogea, Ardealul, Banatul, Crișana și Meramureșul, prin jertfa de sânge a fraților căzuți pe câmpul de luptă, sunt unite pe veci. Frații noștri români, imprăștiati în cele patru părți ale

lumii, dela Siberia până în Franța și Albania, și-au vărsat sângele lor pentru fericirea noastră și soarta mai bună a nepoților și strănepoților noștri. Și dacă mulți au fost siliți să lupte sub steag străin, — alături de vrășmași, — gândul lor și dorul lor erau la scumpa Românie-Mare, visată de moșii și strămoșii noștri, la frații robiți sub stăpâniri streine, la uniunea tuturor românilor într'o singură țară. Sute de mii de români din Ardeal, Bucovina și Basarabia, luptând și au dat viața cu dorul de țară, pe buze cu rugăciuni ferbinți pentru isbânda visului de veacuri.

Oh, ce gând cucernic ne pătrunde aducându-ne aminte de grelele jertfe, de ostenelele, de luptele și sângele vărsat prin tranșee, pe câmpurile albite de oase, prin spitale, în prinsoare sau chiar acasă, de multe-ori fără preot, sfârșindu-și zilele fără mamă, fără tată, fără soție, fără copii, fără vre-un prieten lângă ei, care să le fi putut da un pahar cu apă în ceasul morții.

Lăsați gândurile voastre să se îndrepte spre acele câmpuri de luptă și cu privirea ațintită spre ele, cu ochiul sufletului vostru veți vedea: grămezi de morți cu ochii sticloși în fețe înghețate, soldați călcând în sângele încheșat printre pietrele munților, frați, cari pășesc muți, arătând cu un semn de durere milă vre-unui camarad sfâșiat de o rană hidoasă sau vre-unui prieten, cu fața-i acoperită cu sânge încheșat. Veți vedea soldați, cari fac echipe de gropăși, începând munca funebră. Ei sapă tranșeele morminte. Nu se aude, decât șgomotul uneltei lor alunecând pe pietre cu un scârțait strigător, căderea moale a lopeșilor de pământ sau șgomotul pașilor celor ce aduc la groapă lugubra lor sarcină. Soarele se coboară însângerând Ceriul, în amurg toate s'au isprăvit, iar soldații-gropăși, își șterg sudoarea, care șiruie pe frunte și apoi pleacă în mirosul de umezeală sângerândă.

Vedeți pe aceste câmpuri mai mulți morți decât pietre? În șirul celor morți vedeți poate pe părinți, fiii, soții, frații voștri înșirați cu numele pe acest monument?

Iată-ne, iubiți creștini, cum prin acest monument — simbo al atâtor jertfe, — ne găsim față în față cu scumpii voștri morți pentru isbânda unui vis de veacuri, pentru România-Mare.

Inspirați de cuvintele sf. Scripturi: „Sfânt și cucernic lucru este a te ruga pentru cei morți”, am înălțat astăzi rugăciuni pentru sufletele lor. În fața amintirii lor se înclină cu sufletul plin de părintească iubire slujitorii sf.

Altar, rostind o rugăciune pentru odihna de veci a acestor mucenici și varsă cu graiul și cuvintele lor un picur din roua mângâierii pe sufletele dogorite de durere a întristatelor familii, ceri ne-au dat nouă și țării pe acești martiri. În fața acestor mărgăritare ale neamului nostru, — între cari găsim un preot, — ucis miselește de bandele bolșevice, — ofițer, fu de general, profesor, fiu de țăran și alături alți fii ai satului, — se înclină toți trecătorii, rostind de pe buzele lor creștinescul cuvânt: „Dumnezeu să-i ierte“! Se înclină în fața amintirii lor tot sufletul creștinesc, căci ei și-au vărsat sângele pentru această țară, disprețuind moartea cu conștiința, că din sângele lor vărsat și din cenușa trupului lor, va răsări România-Mare, visată de moșii și strămoșii noștri. S'au avântat în luptă și cu gândul la suferințele celor din „Triunghiul morții“, au murit pe buze cu cuvintele marelui poet:

*„Ce-i rana dureroasă ce capul mi-l brăzdează
Și chinurile grele;
Alătura de rana, de care sângerează,
Vai, trupul țării mele“!*

Mângăiați-vă deci în durerea voastră, întristate familii, căci noi cei de astăzi nu vom uita amintirea lor și în rugăciuni cucernice, vom cere odihnă pentru sufletele lor. — Mângăiați-vă, căci ei prin jertfa lor de sânge, ne au lăsat o scumpă moștenire, o țară mândră, care, — dupăcum zice marele poet Goga, — are „codrii verzi de brad și câmpuri de mătase“, — dar acum fără jale în casă“, o țară largă și încăpătoare, ce se întinde din munți și până la mare, dela Nistru pân' la Tisa, o țară bogată și plină de toate bunătățile.

Deci cu mic cu mare, tînăr și bătrîn, bărbat și femeie, bogați și săraci, să nu-i dăm uitării pe acești mucenici, ci, dacă ei au înălțat țara aceasta, dându-și viața pentru ea, să cade să-i înălțăm și noi, rugându-ne neincetat pentru sufletele lor. Să-i punem pildă tinerimii, pildă de viație, pildă de jertfă. Să învățăm dela ei dragoste de țară și de lege și să încununăm cu flori acest monument, simbolul mormântului, care cuprinde în sânul său întunecos pe cei scumpi ai voștri și ai noștri.

Esprim mulțumitele cele mai călduroase tuturor acelor, cari au stărunit prin jertfe morale și materiale la ridicarea acestui monument și îi felicităm din suflet, că au avut inspirația să ridice acest monument la acest loc, la câteva sute de pași de frontieră, cu fața spre cei ce ne pândesc în tot pașul. Acești dușmani de

veacuri ai neamului nostru blând, să știe, că acest monument este o stavilă în calea lor de o nouă încercare de cutropire a acestor platurii recâștigate cu atâta sânge și ei au să știe, că sufletele celor înscrisi pe aceasta sfințită Cruce, le strigă: „Pe aici nu se trece!“

*„Dumnezeu duhurilor și a tot trupul,
Carele ai călcat moartea și pre diavolul ai surpat și ai dat viață lumii tale, Insuți Doamne, odihnește sufletele robilor Tăi frați-eroi înscrisi pe aceasta sf. Cruce, în loc cu verdeață, în loc de odihnă, de unde o fugit durerea și întristarea și le iartă lor toată gresala cea de voie și cea fără de voie; așază-i în corturile dreptilor. Odihnește-i în sânurile lui Avram și-i numără cu cei drești, ca un bun și de oameni iubitor“, Amin.*

Vecinică să fie pomenirea lor!

P. Maișieu
protopop.

Hristos se naște

Poporul roman prin politica lui de expansiune în jurul mării Mediterane, ajunsese stăpân și asupra Palestinei și poporului evreu, pe care îl conducea prin procuratori trimiși dela Roma. Din cinci în cinci ani, la ordinul Cezarului se făcea un fel de recensământ pentru așezarea censului sau impozitului, în întreg imperiul roman. În Palestina, acest soi de recensământ, se făcea prima dată — după ocupație; deoarece evreii erau veșnic în agitație contra stăpânirii romane.

Din ajunul zilei, fixată de autoritățile administrative romane pentru recensământ, roiiuri, roluri de evrei, bărbați și femei, din toate părțile grăbeau spre centrele mai importante pentru a satisface înalțelor porunci.

Un astfel de centru a fost și Vifleemul Iudeei, oraș mai important din punct de vedere administrativ, cât e care gravitau o mulțime de sătulețe și orașele din jur, între cari era și Nazaretul.

Această poruncă ajunsese și pe evlavioasa Fecioară Maria și logodnicul ei bătrânul dulgher Iosif. În grabă mare își pregătiră celea de lipsă și se îndreptară spre biblicul orașel, la care aparțineau după neamul și casa lui David,

În amurgul sării ajunseră frânți de oboseală și greutatea drumului la Vifleem, căutând adăpost și loc de odihnă peste noapte. Însă înfățișarea lor săracioasă și simplă inspiră

neîncredere compatrioților săi; fiind nevoiți să se adăpostească într'o peșteră umedă și întunecoasă din marginea orașului.

Se scurseseră nouă luni de când îngerul Domnului vestise Fecioarei Maria „Duhul Sfânt se va pogori peste tine și puterea Celui de sus te va umbri... și Sfântul ce se va naște din tine, se va chema Fiul lui Dumnezeu”. Luca. 1 v. 35. Și momentul cel mai important din istoria mântuirii noastre sosl. Fiul lui Dumnezeu cel născut mai înainte de vecl din Tatăl, ia trup omenesc, în cel mai umil sălaș și în cel mai modest adăpost și așternut.

Astfel „Cuvântul trup s'a făcut și s'a sălășluit întru noi, și-am văzut slava Lui.... plin de dar și de adevăr”. „Care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci dela Dumnezeu S'a născut.” Ioan. 1. v. 14. ¹³. Iată întregul mister a întrupării Fiului Dumnezeu.

În jurul peșterii sfinte între timp se produce un armonios și plăcut sunet dulce; erau cântările de laudă și mărire a îngerilor cari preamăreau pe cel necuprins și Stăpân a toate „Mărire lui Dumnezeu întru cei de sus și pe pământ pace, între oameni bunăvoire”. Luca 2. v. 14.

Din ceata îngerească se desprinde un înger, vestind păstorii „că s'a născut vouă Mântuitor...” Lăsând toate turmele în grija Domnului, într'un suflet se îndreptează spre peșteră. Acei păstori cu sufletul curat și sincer în toată simplitatea lor se învredniciră a vedea mai întâu pe unul născut Fiul lui Dumnezeu.

O rază de lumină străbătu în peșteră și lumină sferic întreaga încăpere, era steaua magică după care 3 crai din părțile răsăritului, se călăuziră până la locul Sfânt.

În vreme ce la marginea orașului în peșteră se petrecea cel mai însemnat eveniment din câte a cunoscut istoria; ceilalți concetățeni evrei orbiți de patimi și păcate nici nu vedeau și nici nu auzeau ce se petrecea în jurul lor și la el.

De atunci și până azi a trecut un șir de aproape 2000 ani; dar cântarea îngerească cu acelaș refren se repetă mereu „Slavă lui Dumnezeu... și pe pământ pace, între oameni bunăvoire”. Luca 2. ¹⁴.

Dr. R. Popa
preot.

COLINDA

„Sculați sculați, boeri mari. Florile dalba.
Că vă vin colindători”.
Seara pe la cântători.

Dimineața pela zori.
Nu vă vin cu nici un rău.
Ci v'aduc pe Dumnezeu.
Pe Dumnezeu nou născut.
Din Fecioara Maria.
Mai curată ca o stea.
În scutice înfășat.
În esle de boi culca.
De Ingeri încungiurat.
Și de trei magii închinat.
Ca un ceresc Impărat.
Strălucit și minunat.

Noaptea sfântă dela Vifleem

Omul din timpurile străvechi dorea să cunoască pe Dumnezeu, pe care-l credea întrupat când în animale, în lucrurile din jurul său, când în forțele naturii. Zadarnic însă, căci ființa supranaturală sălășluia în înălțimile nefârșite ale boltei cerești. Proorocii neîncetat vestiau, că la plinirea vremii, Dumnezeu va părăsi lăcașul lui cel de-asupra norilor și se va pogori între oameni, ca să întemeieze împărăția păcii și a slințeniei.

Prima profecie în legătură cu venirea Mântuitorului - în formă mai concretă - o aflăm chiar la Iacob, apoi la Moise, în psalmi. O icoană desăvârșită despre împărăția mesianică ne-o dă proorocul Isaia: *Acest toiag din rădăcina lui Iesse, va fi duh de înțelepciune și de pricepere, duh de sfat și de tărie, duh de cunoștință și de frică de Domnul* (11. ²) Deci e vorba de un nou duh de viață, care va binecuvânta și reînoui pământul încât: *în locul scaiului se va înălța chiparos și în locul urzicei va crește mirtul*. E așa de mareșă imaginea noiei împărății, încât cu cutremur trebuie să ne plecăm genunchii în fața măiestății dumnezeiești ce ni s'a arătat în peștera din Vifleem.

Noaptea sfântă din Vifleem e plină de poezie și arlă, cari veslesc iubirea și puterea nemărginită a lui Dumnezeu. Din ea se desprinde cea mai milostivă faptă a Sa dela Adam încoaci și par'că am auzi tainicile Lui cuvinte: *Voiu crea din nou pământul, Voiu da un Indrumător și Stăpân sufletelor voastre, pe care L-ați auzit din gura proorocilor Mei*. Dumnezeu a coborât din cer iubire și mărire cari au strălucit într'o peșteră părăsită și săracă în gerul nopții de iarnă.

Sărăcia din peșteră pe noi oamenii ne înfioară, dar pentru Pruncul ceresc este în per-

fectă concordanță cu viața trăită pe pământ. Tocmai această sărăcie l-a făcut independent de lume pe Iisus, care nu putea depinde de nimeni. Lumea nu i-a dat nimic, afară de mângăerile și gingașia Mamei Sale sfinte și fără prihană. De ce oare oamenii nu l-au primit pe Mântuitorul în casele lor? De ce Fecioara a trebuit să poposească în preajma animalelor? Unli vor zice: e o fatalitate stranie. Dar mintea luminată de razele credinții va recunoaște, că așa a fost voia lui Dumnezeu. Mai apoi nici o ființă de pe pământ — afară de Fecioara Maria — nu ar fi fost demnă să-l primească. E mare respectul dat mării dumnezeiești, că pe acest Prunc nimeni nu-l primește, îl lasă singur, ca să nu se amestece în mulțimea păcătoasă.

Ieslea este imprejmuită de întunec și încă de un întunec dublu. Noaptea din afară e neagră, dar cea din peșteră e și mai nepătrunsă. În cea dinlău se mai proiectează ici-colo pe bolta cerească o rază de stea, dar în cea de a doua lipsește orice lumină. Aceste două nopți din Vifleem, au un tâlc deosebit pentru noi. Întunecul cuprinde în sine întâiu: noaptea păcatului și în al doilea rând noaptea morții. Aceste două nopți au învăluit natura la nașterea Mântuitorului și tocmai El a fost trimis în lume ca să aducă lumină în întunec.

Frigul ce stăpâna în iesle, ne învață, că și inima oamenilor este rece, este ca o mare înghețată. Lipsește căldura iubirii, care nu poate fi înlocuită cu nici o iscusință și belșug omenesc. Dovadă, împărăția romană care era o capod'operă a minții și iscusinții omenesti, cu toate acestea istoria e marțoră, ce jalnică pustie domnia în inimile oamenilor, în cari băteau toate vânturile păcatelor, — afară de soarele iubirii. La fel e și icoana lumii de azi. Ce e drept, omul a luat în stăpânire mările, văzduhul, bogățiile pământului și energiile apelor și totuși acest progres uriaș nu asigură fericire pe pământ.

Fericirea și menirea noastră de creștini se cuprinde în cântarea îngerească: „*Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace între oameni bunăvoire*“ (Lc. 2, 14.) Deci Fiul lui Dumnezeu îmbracă trup omenesc, ca să ne înalțe până la sferele păcii și buneivoirii. Iubirea, pacea și fericirea se va sălășlui în noi, dacă vom primi în inimile noastre acest oaspe ceresc și închidem înțrarea pentru orice și oricine ar fi străin de El. Numai în chipul acesta vom putea zice: Doamne „*Tu însuși ești pacea noastră*“ (Efes. 2, 14.) „*Și în această pace mă voi culca și voi adormi*“ (Ps. 4, 8.)

Diacon M. Măcinic.

Intristez praznicul

Cu gânduri cari nu sunt prea binevenite poate pentru ziua când oamenii, înlocuiesc candelarele anului trecut cu cele noi, când mănâncă și beau mai bine și mai tihniți și nu prea știu că în amintirea a cărui fapt s'a săvârșit slujbă în sf. biserică. Aceasta, fiindcă lumea de azi a dat acestei zile iarăși caracterul pe care îl avea în antichitate. Laic și păgân. Poate s'a crezut îndreptătită să-i schimbe acest caracter fiindcă biserica sărbătorește în aceasta zi un act trupesc din viața Mântuitorului: „*Cea după trup tăiere împrejur...*“ Circumciziunea iudaică.

Oricum ar fi, e drept să faci în ziua bilanțurilor materiale, și un bilanț și un proiect despre cele sufletești. E drept și la timp. E folositor. Să te întreb de pildă: Ce voi face cu sufletul meu în anul ce vine? Unul, — spune sf. Evanghelie — și-a zis: Știu ce voi face: voi zice sufletului meu: suflete, ai multe bunătăți; odihnește-te, mănâncă, bea și te veselește (Luca 12, 17—18). Era un nebun. Noi, să nu ne dăm așa răspunsuri. Sunt vrednice de animalele cari n-au într'ânsele nimic nepieritor).

Apoi, deși e zi de bucurie, zi când ne zicem: „*La mulți ani!*“ e cu câștig lucru să ne gândim la moartea care ar putea în fiecare clipă să-și bată joc de această urare a noastră. Să nu ne facem iluzii! Aproape în fiecare zi vedem împrejurul nostru vieți sfârșindu-se și totuși, nimic în lume nu credem mai imposibil ca aceea, că am putea muri și noi. Cu gura, spunem că suntem muritori; dar în suflet, câtă îndoială în privința aceasta! Ca și când până la noi oamenii au fost muritori, dar dela noi înainte se va întrona nemurirea. Trăim în mângălerea și nădejdea nebună de îndrăzneată, că doar generația noastră va fi aceea care nu va muri.

N-am vrea să murim niciodată și ceace nu dorim, nici nu așteptăm. Amăgirea aceasta, o aduce iubirea prea mare de viață. Și aceasta, ne face să trăim într'un continuu faliment moral.

Aproape fiecare așezământ omenesc ori întocmire socială, își propune cu prilejul anului nou de a adăuga o îmbunătățire ori o schimbare la ceace a fost. Oare în sufletul nostru nu e nimic de îngrijit, de îndreptat? Cuvântul episcopului Remegiu, către regele Chlodvig pe care l-a botezat, : „*Arde ce ai adorat până acum și adoră ce ai ars până acum!*“ să nu ne spună nimic?

Anul cel nou, dacă va fi trăit fără Dumnezeu, fără un pic de mai multă creștinătate, va fi tot un biet an vechiu și deficitar.

Pr. Gh. Perva

Uniților cu Roma

Cu glas de Arhanghel
Vă strigă azi Vouă,
Uniților cu Roma
O Românie nouă.

Din peptul ei de mamă,
Din care V-ați hrănit,
Dar de car' dușmanii
Pe voi v'au despărțit.

Prin intrigi și prin urd
Prin „blidul cel de linte“
Prin apucături meschine
Pre mulți din voi făcură,

Să și lapede credința
Și legea strămoșească,
Unindu-se drept plată
Cu cea împărătească.

A cărei deviză
Era prea cunoscută:
„Imparte-i, stăpânește i!“
Politică știință.

Când apoi intriga
Era biruitoare,
Smulgându-Vă din brațele
Matcet iubitoare,

Carea cu atâta ardoare
V'a ocrotit,
Lăsând-o cu inima
Și sufletul cernit,

Dușmanii au râs cu hohot
De a voastră amăgire,
Dându-vă doar blazoane
Și un petec de hârtie.

C'apoi batjocura
Să fie mai deplindă,
Au exilat pe I. Mlcu
In țară străină,

Unde ca pedeapsă
Pentru neascultare

Și-a 'nchelat viața
In lacrimi amare.

Blăstămând ceasul
Unirii făcute,
Răbdând prigoana
Cu lacrimi tăcute,

A rugat osârdnic
Pre bunul Dumnezeu,
Să-i primească 'n pace
Sufletul său.

Când toate acestea
Acum sânt trecute,
Iar multe suflete
Inimi refăcute,

Întoarce-Vă-ți cu toții
Spre bucuria Țării,
Cântând cu duloșie
Cântarea 'nfrățirii.

Făcând să tresalte
D'această bucurie,
Toată suflarea
Din scumpa Românie,

Îmbrățișând cu drag
Frate pe frate,
Uitând tot trecutul
Cu-ale lui păcate.

Români uniți cu Roma,
Din România-Mare,
Plecați-Vă urechea
L'această chemare;

Lăsați zavistia
Și ura frățească,
Că'n pofida dușmanilor
Să strălucească:

Iubirea de țară,
De neam și de frate,
Ca virtuți creștine
De strămoși îdsate,

Pentru cari ei sânge,
Viața și-au jertfit,
Iar nouă prin ele scumpă moștenire
Ne-au fost hărăzit.

Pentru a cărei bine,
Drag și fericire,
Voi să Vă întoarceți
Dela rătăcire!

*Fiind tarăși una
Ca Neam și Credință,
Ajungând cu toții
Marea biruintă. Amin.*

Lucian Lungu
preot.

Impresii de Crăciun

Mai sunt câteva zile și Crăciunul bate la ușa fiecărui creștin, vestindu-i acel eveniment atât de grandios și de o importanță capitală pentru omenire, mai ales pentru creștinătate: *Nașterea Fiului lui Dumnezeu Isus Hristos Mântuitorul omenirii* căzute în sclavia păcatului. Si caest eveniment, cu toată simplitatea lui în aparență pentru cei cari nu-l apreciau, dar în fond cel mai mareș, nu a putut fi înregistrat, de cei cari i-au dat importanța cuvenită și i-au dovedit veracitatea și scopul sublim, ca un simplu fapt divers menit să cadă în desuetudine ci creștinii încă dela început i-au dat cinstea cuvenită rezervându-i în fiecare an o zi la 25 Decembrie ca să fie sărbătorită cu cinstea cuvenită unei sărbători care ocupă locul de frunte între sărbătorile înst tuite de Biserică

Nașterea Domnului prilej de bucurie și veselie pentru noi creștinii. Ce frumos și plăcut sună aceste cuvinte în urechi! Cu toții dela mic până la mare așteaptă Crăciunul cu bucurie care cu bucurie însă variază după vârstă și ocupație. Copilul mic așteaptă pe acel „Moș Crăciun” cu barbă albă și cu o traistă în spate în care sunt îngrămădite toate bunătățile pe care copilul le primește în măsura în care a fost bun. Pentru adulți un prilej în plus pentru a-și pierde timpul în libertate prin diferite distracții iar pentru cei bătrâni resemnare. Elevilor încă de multe zile le surâde vacanța Crăciunului în care să se răsfețe în libertate, iar cei din depărtare dorul de părinți li face să numere chiar și orele câte mai sunt până la primirea vacanței. Pentru funcționari câteva zile de libertate iar pentru muncitori câteva momente de reculegere și Improspătare a forței fizice.

Cei cu dare de mână pregătesc în vederea sărbătorilor ca să le petreacă într'un mod deosebit de celelalte z le obișnuite ale anului. Imbrăcămintea par'că nu mai corespunde ci reclamă alta, de asemenea masa trebuie să fie mai bogată, copioasă, căci numai astfel se simte bucuria Crăciunului. Dar oare câți sunt aceia cari se gândesc să mulțumească lui

Dumnezeu pentru toate acestea bunătăți? Câți merg la biserică? Câți caută să înțeleagă sărbătoarea Nașterii Domnului? Câți sunt aceia cari se gândesc că sunt atâția oameni cari îndură foame, ca să le ofere o bucată de pâine?

Câtă veselie și plăcere produce Crăciunul, dar și câtă întristare și durere! Și acesta nu e un paradox. Câți nu sunt aceia căroro aceste sărbători le produc desamăgire și întristare când văd plăcerile în cari se răsfață alții, iar ei nu au nici o bucată de pâine pe masă, hainele tot cele vechi iar copiilor, căroro „Moș Crăciun” nu le-a adus nimic, se uită cu jind la alți copii, cari au fost mai norocoși și „Moș Crăciun” le-a adus vre-o haină nouă sau alte daruri. Câtă deziluzie nu străbate sufletul lor! Câte greutăți provocate de greutățile iernii nu sunt sortiți să îndure! Purtați-vă gândul printr'un azil de copii și veți fi izbiți de aceeaș icoană a întristării. Cercetați spitalele și veți vedea câtă durere veți găsi acolo la cei cuprinși de o boală grea cari din zi în zi își așteaptă sfârșitul. Și câte alte întristări și dureri nu sunt cari împiedică pe mulți să se bucure — după cum ar trebui — de Nașterea Blândului Mântuitor care a venit în lume ca pe toți să-i mântuiască.

Câți sunt aceia căroro le sună în urechi cuvintele Mântuitorului „Fiți milostivi precum și Tatăl vostru milostiv este” sau „Orice ați făcut unora dintre uceștia Mie mi-ați făcut”? Aceste cuvinte ar trebui să fie în gândul fiecărui creștin care se bucură de acest praznic și — după posibilitate — să le traducă în fapte, ca astfel bucuria lui să nu fie numai trupească și trecătoare ci și sufletească pentru care va avea răsplată în viața viitoare. Și bucuria sufletească nu o va avea creștinul dacă nu se va gândi să ajute acum la sărbători pe cei cari — nu din vina lor — sunt sortiți să îndure mizeria acestei vieți pământești. Inimile împietrite dacă vor da ascultare cuvintelor: „Fiți milostivi etc”, se vor gândi la icoana bogatului și a săracului Lazar, când aceștia ni se înfățișează în ral, poate că se vor îndupleca la fapte de milostenie față de cei oropiși, și să-și deschidă pungile și pentru cei cari reclamă ajutorul altora și atunci desigur vor simți o bucurie și mulțumire sufletească, care va fi și pentru cei cari au fost ajutați. Aduceți-vă aminte și de cei bolnavi și mângâiați-i.

Aceasta e realitatea care ni se prezintă în fața ochilor la sărbătorile Crăciunului. Bucurii, veselii, oameni imbrăcați în haine de

S
ărbătoare ; dureri, întristări și... oameni nevoiași.

Așa ne găsește Crăciunul

Fiecare creștin e dator să se gândească la însemnătatea acestor sărbători și cei cu dare de mână, conduși de dragostea față de aproapele nevoiaș și de faptele îndurării sufletești, să ajute pe cei lipsiți și oropsiți ca astfel cu toții dela mic până la mare să se poată bucura de Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos și să strige „Hristos se naște măriți-L, Hristos din cer întimpinați-L.

Sever Codreanu
stud. teolog.

Steaua Magilor

Înainte nașterii Domnului în toate țările dela răsărit era răspândită credința întemeiată pe proorociile vechi, cum că de curând se va ivi în Iudeia un puternic împărat, care va cuceri și toată lumea. Omenirea istovită și slăbită de păcate aștepta un izbăvitor.

Însă între popoarele dela răsărit, care așteptau venirea unui mare împărat, era răspândită și credința, că nașterea acestui împărat se va semăna cu un fenomen neobișnuit în lumea stelelor, și aceasta cu atât mai mult, că lor le era cunoscută și proorocia lui Valaam despre steaua, care va răsări dela Iacob.

Și iată că după împlinirea vremurilor, când s'a născut Mântuitorul lumii, la răsărit s'a arătat o neobișnuită stea, o stea mare și foarte strălucitoare.

Ce stea oare să fi fost aceasta, care s'a ivit la răsărit? Învățații astronomi și-au arătat despre ea multe și felurite păreri. Noi însă pentru curiozitate vom aduce aici numai una. Învățații astronomi au calculat, că în vremea Nașterii Domnului, sau aproape de această zi, pe cer a avut loc un neobișnuit fenomen de stele, — și anume o rară coincidență sau apropiere într'un loc al cerului a trei planete. Locul acesta după știința astronomică se numește constelațiunea sau zodia Peștelui, iar planetele, care s'au întrunit una cu alta au fost: Jupiter, Saturn și Mars.

Însă cum au privit steaua aceasta magii, adică înțelepții răsăritului? După mai multe cogitări ei au ajuns la convingerea, că ivirea acestei stele nu era ceva întâmplător și că prin ea lucra o anumită putere Dumnezească.

Cunoscătorii buni ai vechilor proorocii și atrași de o putere deosebită al acestei stele, magii au plecat la drum. Se poate de presupus, că au ajuns la Ierusalim chiar în ziua Nașterii Domnului. Și iată că aici steaua care le mergea înainte s'a ascuns.

Ierusalimul, care a omorât proorocii, nu s'a găsit vrednic să vadă această stea.

Venind la Ierusalim, magii au întrebat. „Unde este împăratul Iudeilor, cel ce s'a născut? căci am văzut la răsărit steaua lui și am venit să ne închinăm lui“. Și înștiințând, că locul nașterii împăratului așteptat de toți, trebuie să fie Betleemul, au plecat într'acolo. Și iată că steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor până ce a venit și a stat deasupra, unde era pruncul. Și intrând în peșteră, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, și că zăd la pământ, s'au închinat Lui și deschizând vistierile lor, i-au adus Lui daruri: aur, tămâie și smirnă.

Minunată a fost arătarea acestei stele, precum și mersul ei. Sf. Ioan Gură de aur învață, că steaua aceasta n'a fost una din acele stele, pe care noi de obicei le vedem pe bolta cerului. În chipul acele stele a lucrat o deosebită putere îngerească.

Sf. Teofilact zice, că steaua aceea lumina numai noaptea, ci și ziua și lumina încă mai strălucitor decât soarele. Steaua aceasta, zice tot el, nu se mișca necontenit ca celelalte stele, ci uneori se oprea în loc, sta fără mișcare, iar uneori se mișca înainte și nu dela răsărit spre apus, ca toate stelele, ci spre miază-zi. Când magii se porneau la drum, se mișca și ea, arătându-le drumul, iar când ei se opreau nu se mișca nici steaua.

Steaua aceasta s'a arătat magilor, spun sf. părinții cu puțină vreme înainte Nașterii Domnului. Așa a fost rânduit de Dumnezeu cu scopul, ca magii să se poată închina noului născut împărat, făcând în esle.

Se naște întrebarea, de ce steaua, care arăta magilor drumul, când au sosit ei la Ierusalim, s'a ascuns de ochii lor?

Acest fenomen toți comentatorii Sf. Scripturii îl explică la fel. Ei zic, că dacă steaua ar fi strălucit și în Ierusalim, apoi poporul, văzând-o, s'ar fi dus după ea împreună cu magii la Hristos. Ar fi înștiințat de locul nașterii lui Hristos și Irod, și din zavistie l'ar fi omorât. Pronia Dumnezeiască a poruncit stele să se ascundă cu scopul, ca cei ce cântau sufletul Pruncului să nu cunoască locul, unde El s'a născut și să nu-L omoare. Alt motiv, pentru care steaua s'a ascuns, a fost acela, ca să se vadă, dacă locuitorii Ierusalimului vor crede cuvintelor magilor, care propoveduiau venirea Messiei și dacă vor dori să-L cunoască pe Hristos—Mântuitorul lumii.

Când magii au ieșit din Ierusalim, steaua din nou s'a arătat și spre marea lor bucurie le-a arătat drumul, până ce a venit și-a stat deasupra unde era Pruncul.

Cine au fost magii, cari au venit la Betleem din locuri îndepărtate, ca să se închine Pruncului Iisus? Ei au fost nu numai niște înțelepți, cari se în-

deletniceau cu studierea tainelor naturii și în deosebi a stelelor cerești, ei erau încă și crai, adică regi și prin urmare oameni bogați. Pentru aceea, plecând la un drum lung și poate chiar primejdios, ei au fost însoțiți de robi și de ostași. Craii mergeau înainte, vorbind între ei prietenește, iar ostașii și robii mergeau din urmă. Fiind oamenii bogați ei au putut aduce Mântuitorului în dar nu numai tămâie și smirnă, ci chiar și aur.

Magii purtau numele — Gaspar, Melchior și Valtazar. Gaspar era cel mai bătrân dintre ei. El era regele Selevchiei și un vestit cunoscător al astronomiei. Melchior era un rege tânăr, venit întâmplător la Gaspar din părțile Indiei și pofit să ia parte la călătorie. Valtazar era un rege a unei țări, meglase cu a lui Gaspar. Ca și Gaspar el era un om înțelept și lămurat.

Ajunșând la Betleem și după arătarea stelei intrând în peșteră ei au găsit aici după cum ne spune evanghelistul Matei, Pruncul născut împreună cu Maria, Mama Lui. Cu adâncă evlavie și nespusă bucurie craii Răsăritului au căzut la pământ înaintea leagănului sărăcăcios, în care era Fiul lui Dumnezeu și i s'au închinat Lui. O credință vie i-au adus pe ei a picloarele Fiului lui Dumnezeu întrupat, și nimic n'a putut să clatine în ei această credință.

Sărăcia izbitoră, care ei au văzut-o aici, n'a micșorat însuflețirea lor ferbinte, în fața Pruncului-Împărat. Care în loc de palate avea o peșteră, în loc de scaun împărătesc, niște iesle cu paie, în loc de porfiră împărătească — niște scutece aspre, credința lor s'a întărit încă mai mult. În acest Prunc ei au văzut pe stăpânul cerului și al pământului, care n'are nevoie de semnele vredniciei pământești. Pentru aceasta deschizând vistierile lor, i-au adus Lui daruri aur, tămâie și smirnă.

Preasfânta Fecioară în tăcere privea la craii răsăritului, care veniseră să se închine Fiului ei iubit. Înimii ei de mamă Născătoare de Dumnezeu îi erau plăcute semnele de cinstită, care magii le arătau Lui.

După ce s'au închinat Pruncului Hristos, magii au plecat de la Betleem, având în vedere, potrivit cu făgăduința, să-l înștiințeze despre Prunc pe Irod. Iar uâd știință, în vis să nu se mai întoarcă la Irod pe altă cale s'au dus în țara lor.

Doi din ei, Gaspar și Valtazar și-au pecetluit cu sângeră credința lor în Mântuitorul lumii. După tradiție rămășițele unuia din acești crai-magi au fost înmormântate în străvechea biserică creștinească, închinată Preasfintei Fecioare Maria din orașul Urmia, capitala Persiei.

Cât privește pe Melchior, apoi el, după ce s'a întors în patria sa a întemeiat orașul Calensia, în care s'a zidit o preafrumoasă biserică în cinstea Pruncului din Betleem.

După altă tradiție moaștele magilor au fost af-

late de împărăteasa Elena și deodată au fost puse în Constantinopol, apoi în Milan, iar în sfârșit în Cheln, unde cranile lor se păstrează până astăzi. Ei se consideră drept ocrotitori ai călătorilor. În cinstea lor în Apus este așezată și o sărbătoare.

C. P.

Primejdia baptistă

Baptismul s'a pripășit în județele Arad, Bihor și Timiș-Torontal sub dominația de tristă amintire a maghiarilor. Unul din mijloacele prin care putem înștrăina pe români dela credință era și învrăjbirea lor prin biserică. Răslețindu-i puteau mai ușor să-i maghiarizeze.

Cu aceste nenorocite gânduri au sosit printre români propovăduitorii baptiști și s'au pus la lucru, ajutați cât mai mult de cei dela Budapesta.

În 1914 baptiștii din Gurahonț jud. Arad, erau ajutați bănește de o societate maghiară, dând chiar premii pentru aderenți câștigați la această credință rătăcită, prevăzând, în aceștia, pe maghiari de mâine.

Tot în același timp, deputatul maghiar Olmay, cerea, în camera deputaților din Budapesta, ca guvernul să ajute pe toate căile răspândirea baptismului printre români, căci numai în felul acesta îl putea depărta de preoții și învățătorii lor.

A venit războiul cel mare și cu el împlinirea visului strămosesc: unirea tuturor Românilor. Domnia maghiară s'a dus, însă ne-a rămas moștenirea pocăiților de ieri și de azi. Tipurile lor sunt în mijlocul românilor, ochii îi au îndreptați spre Tisa, iar suflătele la Budapesta.

Că au legătură cu Budapesta nu există nici o îndoială și iată de ce:

Și înainte de războiu și acum casele lor de rugăciune sunt proprietatea comunității baptiste dela Budapesta, căci în multe comune, proprietățile înscrise în filele cadastrului nu sunt transcrise asupra comunităților românești.

Oare românii, în pieptul cărora mai bate o inimă românească, pot să mai rămână în mijlocul acestor dușmani cari ne-au dorit pustiirea țării și robia noastră?

E vremea deșteptării! Cei ce au urechi de auzit să auză și se gândească la cuvintele Mântuitorului „Și cei din ceasul al unsprezecelea vor fi primiți în împărăția cerurilor“.

Iosif și Maria

în drum spre Vifieem

E ceasul al treilea din zi. Mulți negustori și cumpărători s'au retras de pe piața Bethaniei. Insuflețirea totuși e aproape aceeași. Printre noii veniți, iată, lângă zidul de miazăzi, un grup — un bărbat, o femeie și un asin — despre cari ne vom ocupa.

Bărbatul ține animalul de frâu. El se sprijină pe un toiag, care-i poate sluji în acelaș timp ca pinten și ca reazâm.

Imbrăcămintea sa e imbrăcămintea obișnuită a Iudeilor cari îl înconjură. Pare doar că e nouă. Mantaua care-i cade'n spate din creștet și până jos și halatul care-l îmbracă dela gât și până la glezne, sunt după cum se pare vestmintele cu care obișnuiește să meargă la sinagogă, în zile de Sabat. Judecând după trăsăturile feței, pare să aibă optzeci de ani. Dealtfel barba sa albă ne duce la această presupunere. El cercetează totul în jurul său cu privirea pe jumătate curioasă pe jumătate distrată, a unui străin sau provincial.

Asinul mănâncă în voe iarba verde care se găsește cu ușurință în piață. Mulțumit de asemenea chilipir, el nu se simte stingherit de larmă și de strigăte. Nu-i pasă nici de femeia care-i stă în spinare pe șeaua cu perină. O haină de lână groasă învăluește pe tânăra femeie. Un văl alb îi apără capul. Uneori, dorind să vadă sau să audă ceea ce se petrece, îndepărtează vălul, dar așa de puțin, încât fața îi rămâne tot ascunsă.

Cineva totuși se apropie și s'adresează bătrânului:

— Nu ești tu Iosif din Nazareth?

— Așa mi se zice — răspunde Iosif întorcându-se cu gravitate . . . Și tu . . . ah! Pacea să fie cu tine, Rabi Samuel, prietenul meu!

— Și cu tine la fel! — Apoi, ridicându-și ochii spre femeie, Rabi adăogă: — Și cu tine, și casa ta și cu toți ai tăi!

Zicând aceste cuvinte, el își duse mâna la inimă și se înclină înaintea femeii care, pentru a-l recunoaște, își desvelise de astădată fața în întregime. Era o femeie foarte tânără, aproape o copilă. Cei doi bărbați, prinzându-și unul altuia mâna dreapta, o duseră până'n dreptul buzelor, dar, în clipa din urmă, o lăsară și fiecare își sărută mâna sa proprie, ducând-o apoi la frunte.

— E atât de puțin praf pe vestmintele voastre reluă Rabi cu un glas familiar — încât îmi vine să cred că ați petrecut noaptea în acest oraș al părinților voștri.

— Nu, — răspunde Iosif. — N'am putut trece de Bethania până a nu se înopta. Ne-am oprit deci la

han, pentru ca să plecăm astăzi cu noaptea 'n cap. Mergeți mai departe? Nu cumva spre Iafa?

— Numai la Bethlehem.

Chipul Rabinului, până atunci bun și serin, se încruntă deodată. El tuși, mai curând un muget decât o tusă.

— Da, da! Văd — zise el. — Tu ești născut în Bethlehem și te duci cu fiica ta pentru recensământul poruncit de Cezar. Copiii lui Iacob sunt astăzi ceea ce părinții lor fuseseră odinioară în Egipt. Cu această deosebire că noi nu avem nici un Moisi, nici un Iosua. Vai! Ce decădere!

— Nu e fiica mea — răspunde Iosif, fără să'și schimbe înfățișarea.

Rabinul, cunfundat în chestiuni politice, urmă ca și cum n'ar fi auzit.

— Și zeloții, ce fac în Galileia?

— Eu sunt dulgher și Nazaretul nu e decât un sat. Ulița în care am atelierul meu, nu e atât de umblată. Să cioplești lemne și să tai scânduri, este o meserie care nu'mi prea lasă să mă amestec în certurile de partide.

— Dar, tu ești Iudeu, cel puțin! — reulă Rabinul cu un glas serios. — Ești Iudeu și mai mult încă, din casa lui David. Nu e cu puțință să crezi că e o plăcere să plătești alte dări, decât siclul oferit lui Iahve, după vechiul obicei.

Iosif tăcea.

— Nu mă plâng de suma, ca atare — urmă prietenul său — un dinar e o nimica toată! Dar faptul că ni se cere printr-un impozit, este o jignire pentru noi. Și apoi, a'l plăti înseamnă a ne supune tiraniei. Spune-mi, e adevărat că Iuda se dă drept Messia? Tu trăești printre oamenii lui.

— I-am auzit spunând că el este Messia.

În clipa acesta vălul se dete la o parte și chipul tinerei femeii se arată descoperit. Rabinul privea mirat. El avu când să vadă că drumeața era de o rară frumsețe și că asculta cu cel mai mare interes Simțindu-se observată, roși și vălul reveni iarăși.

Politicianul nu mai gândea la preocupările lui politice.

— Fiica ta e încântătoare — zise el încet.

— Nu mi-i fică — repetă Iosif.

Curiozitatea Rabinului era vădită. Iosif înțelese și se grăbi să adaoge:

— E fiica lui Ioachim și Ana din Bethlehem, despre care vei fi auzit, căci ei erau foarte cunoscuți.

— Sigur — zise Rabinul cu respect. Ii cunosc. Ei erau din vița lui David. Ii cunoșteam bine.

— Au murit la Nazareth. Ioachim nu era bogat. El lăsase totuși o cosă și o grădină fiicei sale, Maria, Iat-o pe Maria . . .

— Și tui ai fi . . .

— Unchiul ei.

— Da, da! Și cum amândoi sunteți născuți în Bethlehem, Romanul te silește să-ți aduci și femeia pentru recensământ!

Cu mâinile împreunate, ridicând cătră ceruri o privire de indignare, Rabinul adăose:

— Dumnezeu lui Israel e încă viu. Răzbunarea e a lui! Cu aceste cuvinte el se depărtă repede. Un străin care trecea și vedea uimirea lui Iosif, zise cu simplitate:

— Rabi Samuel este un zelot. Insuși Iuda nu e mai zelot.

Negrăbindu-se să lege vorba, Iosif se făcu că nu aude și prinse să adune iarba pe care asinul o împrăștiase. Se sprijini iarăși în toiagul său și așteptă.

Puțin mai târziu, călătorii noștri trecură poarta, apoi luând-o la stânga, pășiră pe rdumul Bethlehemului.

Drumul care coboară în valea Hinnom este răpos, încurcat printre măslini sălbaticii, cari se întind la voia întâmplării. Iosif mergea pe lângă femeia sa, veghind asupra ei cu o duioasă grijă. El își conducea asinul ținându-l de frâu. Spre stânga, în jurul muntelui Sion și îndreptându-se cătră miază-zi și răsărit, se înalță zidurile orașului. În dreapta lor ei văd înălțimile răpoase care închid valea dinspre apus. Incet, ei trecură de fântâna Gihon, pe când scarele izgonea repede umbra colinei regale. Incețitor, ei urmară apeductul fântâna lui Solomon, până'n locul unde era palatul de vară al marelui rege și care astăzi se numește Muntele Sfatului Rău. Atunci ei începură să urce spre platoul Refaim. Soarele inunda cu razele sale aceste câmpii acum pustii, sămănate cu pietre și bucăți de stâncă. Maria fiica lui Ioachim, își aruncă cu totul vălul. Iosif îi povesti istoria Filestenilor surprinși aici, în tabăra lor, de cătră David. Istorisirea era monotonă, glasul puțin cam solemn, cuvântul fără nici o însufletire. Maria nu asculta chiar totdeauna

În orice loc ar fi — pe pământ, departe pe mare — pretutindeni chipul și înfățișarea Iudeului sunt aceleași. Tipul fizic al rasei a fost totdeauna acelaș. El a suferit totuși, unele schimbări individuale. „El era roșu, cu o înfățișare plăcută și avea chipul foarte frumos“. Astfel ne este înfățișat fiul lui Iesse, când el apare înaintea lui Samuel. Și acest chip ni s'a impus mai mult sau mai puțin închipuirii noastre. Cu libertatea îngăduită poetilor, am crezut că vom găsi în cei mai de seamă urmași a lui David, trăsăturile cerecteristice ale strămoșului. Astfel, toți Solomonii noștrii au „un chip frumos foarte“, părul castaniu ca și barba și la lumina soarelui, păr și barbă, capătă o nuanță aurie. Așa — ne place nouă cel puțin să prespunem, — că erau pletele lungi ale lui Ab-

salom. Și, în lipsa unei mărturii autentice a istoriei, tradițiunea urmează aceeași cale, când e vorba despre tânăra femeie pe care o întovărășim acum pe calea către Bethlehem.

Ea n'are mai mult de cincisprezece ani, judecând după gingășia întregii sale ființi, după glasul și după mișcările sale. Fața e ovală desăvârșită. Pielea mai mult palidă decât albă. Nasul fără nici un cusur. Buzele ușor întredeschise dau gurii o expresiune de gingășie încrezătoare. Ochii, sub sprincenile lor delicate sunt mari și albaștri, umbriți de gene lungi. În desăvârșită armonie cu acestea, bogate plete blonde se revarsă în voe pe umerii ei, după un obicei al femeilor iudee și se rostogolesc până la perna pe care ea stă. Gâtul și sânul au acea delicateță molatecă pe care-o observă uneori artistul când se întreabă dacă acesta este efectul unui joc de lumina sau ține de aceste forme înseși. La farmecile acestui chip, se adăogă altele, la care renunțăm de a le mai descri — o curățenie care nu poate fi decât un reflex al sufletului, o reculegere care descopere un spirit și o inimă neîncetat îndreptate cătră o lume cu totul superioară lumii noastre materiale. Adeseori buzele ei tremură. Ea își înalță privirea cătră ceruri, al cărui alcastru e mai puțin adânc decât albastrul ochilor săi. Uneori, își încrucișează mâinile pe piept ca pentru adorare și rugăciune, sau își înalță capul ca pentru a asculta un glas care-i vorbește. Iosif, pășind mereu, se întoarce și o privește. Atunci, cuprins de expresiunea acestei figuri pe care o căldură tainică o iluminează, își uită istorisirea, își înclină capul și gândește la această minune.

Ei străbătură astfel șesul prelung și ajunseră în sfârșit la eclina lui Mar Elias, de unde, străbătând valea, zăriră Bethlehenum, vechia „Cetate a Pâinii“, cu zidurile sale albe încununând creasta și desprinzându-se din cadrul întunecos al livezilor despuiate de frunze. Ei făcură popas și Iosif arătă Mariei locurile consfințite de amintirea credinței. Apoi, coborând deval, ajunseră la fântânile lângă cari vrednicii războinici a lui David, săvârșiseră una din cele mai minunate isprăvi. Locul era acoperit de oameni și de animale. Iosif se îngrijoră. El se temea să nu poată găsi nici un loc de odihnă pentru Maria, dacă crașul ar fi fost năpădit în așa măsură.

Ei se grăbesc deci și trecând dincolo de coloana de piatră care arată mormântul Rahelei, urcând povârnișul pe care drumul șerpuește printre grădini, fără să salute pe careva dintre numeroșii călători pe cari-i întâlnesc, ei se opresc înaintea porții hanului, din afara satului, la răscrucea drumurilor.

Misiune religioasă în com. Monoroștia

În comuna Monoroștia de pe valea Mureșului, (protop. Radnei) a avut loc în zilele de 12 și 13 Decembrie a. c. misiuni religioase, cu mărturisiri și cuminecări și cu un bogat program religios-cultural pentru fiii acestei comuni.

De Sâmbătă 12 Dec. după masă a sosit în comună misionarul protop. Părintele Ilie Chebeleu din Șoimoș, împreună cu Păr. Oct. Câmpeanu din Bârzava, cari la orele 4 d. m. servesc vecernia în bisericuța de lemn, veche, dar curată și bine îngrijită, în fața unui număr mare de credincioși.

La sfârșitul vecerniei, Păr. misionar I. Chebeleu, arată ascultătorilor, importanța Sf. Taine a pocăinței și a cuminecăturii, îndemnându-i ca, mai ales acum, înaintea Nașterii Domnului și la sărbătorile mai mari, creștinii ortodocși să-și mărturisească păcatele și să se cuminece. Copiilor de școală le dă sfaturi și îndemnuri cum să se poarte față de părinții lor, față de semenii, față de bătrâni și mai ales față de Dumnezeu. Un număr mare de bărbați și femei s'au mărturisit cu această ocaziune.

Seara dela orele 8—9½, s'a făcut tot de cătră numiți preoți „privegherea“.

Duminică 13 Dec. misiunea se continuă, poporul se adună cu mic cu mare la sf. biserică, din comunele vecine Bârzava și Căpruța vin foarte mulți credincioși și bisericuța de lemn a satului, devenise absolut neîncăpătoare.

Sfânta liturghie este celebrată în sobor de preoți cercului religios Bârzava, Păr. Iosif Popoviciu, Adrian Mursa, Ștefan R. Munteanu, Octavian Câmpeanu, Petre Clongrad, Dimitrie Maci și Nicodim Neagota, sub conducerea Păr. misionar tractual I. Chebeleu. La priceasnă Păr. misionar într'o predică documentată explică ascultătorilor evanghelia cu „bogatul ce a făcut cină mare“, arătând însemnătatea „Duminecii strămcșilor“ și poate combate patimile creștinilor de azi cări deasemenea, dau mai mult pe cele lumești, iar de suflet nu se îngrijesc. „Domnul ne cheamă și azi pe toți la masa lui, să lăsăm toate grijile cele lumești, să nu întristăm pe Domnul și să ne apropiem cu oții de masa și la cina lui cea mare“, sunt cuvintele cu cari Păr. misionar își încheie cuvântarea, care; după expresia fețelor — se putea vedea că, a fost sorbită cu multă plăcere de numărul cel mare al ascultătorilor.

După cuminecările credincioșilor, la sfâr-

șitul sf. liturgii se face „sf. maslu“ peste circa 20 de bolnavi din Monoroștia și comunele învecinate.

La orele 4 d. m. în localul școlii primare a avut loc o reușită serbare școlară, sub conducerea învățătorului director Popa, unde au mai vorbit poporului Păr. I. Chebeleu, Păr. Neagota, Păr. Clongrad, cari în conferința publică a combătut multe scăderi și obiceiuri rele din popor, ca; „speriatul și amenințarea copiilor“, „înjurăturile și minciunile la copii“, etc.

O. C.

INFORMAȚIUNI

Sărbători fericite!

Cu prilejul praznicului Nașterii Domnului, dorim lubiților noștri Colaboratori, abonați și cititori: Sărbători fericite!

Rectificare

Colaboratorul nostru Myr Alb reproducând în numărul nostru trecut fragmente din I. meditație religioasă ținută de P. S. Sa Episcopul Andrei, unele propoziții sau fraze fiind prea comprimate au primit un înțeles greșit. Astfel propoziția: „Raportul între noi și Dumnezeu e o clipă în realitate, o scântee pe care o răpește vântul și apoi o slinge“ este a se rectifica așa: „Viața omului pe pământ este o clipă în comparație cu eternitatea, o scântee luată de vânt“.

În loc de: „Anii noștri sunt mai mulți și în fața acestora suntem nemișcați (?)“ este a se înțelege: „Omul vede că toate sunt trecătoare, toate aleargă, toate-l părăsesc. Uneori el pare că rămâne singur nemișcat în mijlocul valurilor repezi“.

În loc de: „În suflet — în care gândul nostru își are un refugiu — parcă nu le putem mări (?)“ este a se celi: „Ceeace se depozitează în suflet în formă de experiențe și amintiri, este o comoară, în care gândul se refugiază din fața vremii trecătoare“.

În loc de: „Capriciul tău și lipsa de frâu, libera ta voință n'au a face cu tine (?)“ se va celi: „Capriciul tău, lipsa de frâu (libertatea voinței) nu te-ar duce din nou la greșală?“

În loc de: „Dumnezeu e drept și dreptatea lui Dumnezeu ne face să trăim în păcat (?)“

se va ceti: „Dreptatea lui Dumnezeu a admis moartea pentru a nimici prin ea păcatul“

In loc de: „Dacă totul s'ar termina cu moartea atunci noi am fi prada creștinismului(?)“ se va ceti: „Dacă nădejdea noastră în Hristos este numai pentru viața aceasta, suntem mai de plâns decât toți oamenii“ (I. Cor. 15 v. 19)

In loc de: „Dar din moment ce credem în înviere, moartea pentru noi e zădărnice (?)“ se va ceti: „... moartea nu este o zădărnice, o nimicire a existenței noastre“.

In loc de: „Timpul este relativ creiat pentru anumite creații (?) în univers“ se va ceti: „Timpul nostru actual e ca o antenă ce nu poate prinde decât anumite vibrații din univers“.

Onorații noștri celitori își vor fi dat seama, că e vorba de greșeli ce se strecoară în reportaje condensate, făcute de ascultători ce nu sunt stenografi.

Predicile preoților

In alte țări se predică mult. Așa Anglia avea înainte de război 55 de mii de predicatori ambulanti. Ce frumos ar fi dacă am avea și noi măcar câteva sute în România noastră plină de tot felul de secte!

Un predicator englez Whitefield a spus 18 mii de predici în 30 de ani. Un altul Wesley în 50 de ani a predicat de 40 mii de ori și a pregătit singur 300 de predicatori.

Ce frumoase treburi se fac în alte țări! Când care vom lua și noi pildă dela Englezi?!

Rămas bun

Deoarece forțele mele intelectuale și sufletești, sunt mult angajate în cadrul altor ocupații îndeplinite de mine, la cererea mea proprie P. S. Sa Episcopul Andrei, m'a absolvat — pe data de 1 Ianuarie 1937 — dela conducerea și redactarea organului eparhial „Biserica și Școala“.

Când mă despart de „Biserica și Școala“, pe care am redactat-o vreme de cincisprezece ani și, în coloanele căreia mi-am pus toată căldura sufletului, mulțumesc din inimă iubiților colaboratori ai acestei reviste, cari m'au ajutat în mod așa de efectiv să-mi îndeplinesc îndatorirea de redactor. Rog să nu fie supărate pe mine aceste persoane ale căror articole sau material n'am putut să-l public. N'am putut să le satisfac dorința din mai multe motive: sau pentru că extensiunea revistei îmi era fixată la 8 pagini, sau pentru alte motive care își au criteriul în linia de conduită, ce-am ținut s'o dau organului „Biserica și Școala“.

Dela 1 Ianuarie 1937 conducerea acestei reviste trece în mâinile abile ale părintelui referent eparhial Dr. Gh. Ciuhandu, cărui sunt s'gur că iubiții colaboratori ai acestei reviste, îi vor da tot concursul, pentruca „Biserica și Școala“ să-și poată îndeplini nobila misiune la care este chemată.

Las aci să urmeze următorul act:

Nr. 8354/1936.

P. O. D.

Prot. Simion Stana
Redactorul organului eparh. „Biserica și Școala“

A r a d.

Văzând Noi adresa P. O. D-Tale de data 9 Decembrie a. c. înregistrată la Nr. 8354/1936, pe data de 1 Ianuarie 1937, la cerere proprie, Te absolvăm dela redactarea organului eparhial „Biserica și Școala“.

Constatând că P. O. D-Ta ai redactat organul eparhial dela 1 Ianuarie 1922 până azi fără întrerupere, deci timp de 15 ani încheiați, ținem să-ți mulțumim pentru activitatea neobosită desfășurată de P. O. D-Ta pe acest teren cu zel și conștiințiozitate.

Cu așierească binecuvântare.

Arad în 10 Decembrie 1936.

† Andrei
Episcop.

Troparul Nașterii Domnului

Nașterea Ta Christoase Dumnezeu nostru, răsărit-ai lumii lumina cunoștinții, că întru dânsa cei ce slujiau stelelor, dela stea s'au învățat, să se închine Ție soarelui dreptății, și să te cunoască pre Ține, răsăritul cel de sus, Doamne, mărire Ție.

Distincții. Părintele Dr. Ștefan Corolanu, protopopul B Comloșului și Pr. Mitrofan Banciu, paroh în Lunga, au fost decorați cu medalia „Răsplată muncii pentru construcțiunile școlare“, primul de *clasa I.* iar secundul de *clasa II.* drept răsplată pentru serviciile aduse învățământului, contribuind la construirea locurilor de școale.

Sarcina grea

Harân al Rasid, un pretore arab, voind să-și mărească grădină, avea lipsă de locul unei femei văduce care locuia în vecinătatea lui. Femeia însă cu nicei un preț nu voi să dea locul arabului — fiindcă îi moștenise dela părinți.

Ei, Harân al Rasid îl luă cu puterea.

Văduva scoasă în drum, — s'a plîns judei, că pretorele i-a luat locul strămoșesc. Judele însă — temînduse de puterea pretorului — n'a voit să dea lucrul pe calea legii, ci în cealaltă dimineață, să sui pe un azin, intră în curtea lui Harân, și fără a-i zice o vorbă, umplu un sac cu pămînt din grădina văduve; apoi rugă pe Rasid să-i ajute să-l așeze pe azin. Rasid bucuros voi să ridice sacul cu pămînt, însă nu izbuti. Apoi zise:

„Bucuros ți-aș ajuta, însă sarcina e prea grea.“

Judele sumeț, acum îi răspunse zimbînd:

„Dacă nici sacul acesta — numai a parte foarte mică din grădina văduvei, — nu'l poți ridica, cum o vei putea duce în ziua cea mare a judecării din urmă, când toată grădina va apăsa sufletul tău?“

Rasind a înțeles cuvintele judei și îndată chemă văduva și i dete grădina înapoi.

Unificarea celor două biserici românești

Sunt cunoscute împrejurările, cari au fost folosite de Vatican și în special de Propaganda fidae, precum și de către conducătorii imperiului habsburgic, acum două sute și ceva de ani, ca să atragă în sfera de influență și de dominație a catolicismului o parte din clerul ortodox român din Ardeal. Consecințele actului unirii cu Roma, semnat cu atîta ușurință de mitropolitul Atanasie, sunt de-asemenea cunoscute.

Astăzi, după 18 ani dela înfăptuirea idealului nostru național, se simte tot mai mult nevoia uniri sufletești și a unei perfecte comunități de credințe și aspirațiuni, între toți românii. În primul rînd se impune reuniunea celor două biserici din Ardeal — ortodoxă și unită.

Neamul românesc trebuie să fie un corp și un suflet, căci numai așa, ea va putea corespunde înaltei sale misiuni. Să nu pierdem din vedere că la răsărit, în țara sovietelor, ortodoxismul a suferit lovituri cumplite; că dușmanii noștri, urmăresc prin propaganda bine organizată a diverselor secte, subminarea credinței strămoșești și slăbirea bisericilor ortodoxe și unite, în scopuri opuse intereselor noastre naționale și culturale.

De aceea se impune reunirea ambelor noastre biserici din Ardeal, așa cum a fost până la 1700, în sîpiritul cel mai larg, fără să provocăm regretele unora, sau triumful altora.

Problema este desigur delicată și soluția ei reclamă mult tact și înțelepciune și mai cu seamă dragoste de neam.

Regele Angliei Eduard al VIII-lea a abzis de tron. Proclamarea noului Rege. Intre Regele și guvernul Angliei a izbucnit o neînțelegere, care s'a sfârșit cu abdicarea Regelui.

Regele Eduard a declarat că se căsătorește cu o doamnă, care acum divorțează de a doilea bărbat. Episcopatul și guvernul s'a împotrivit. În 10 Decembrie Regele a abzis și a părăsit Anglia.

Corpurile legiuitoare a proclamat Rege pe fratele celui abdicat, care este al doilea fiu al decedatului Rege Gheorghe al V-lea. Noul Rege va domni sub numele Gheorghe al VI-lea.

Ei are soție și două fetițe. Incoronarea va fi la 12 Mai 1937.

Nr. 8328/1936.

Comunicat

Dela Consiliul arhiepiscopal din Chiși nău am primit următoarea adresă cu Nr. 10921 din 2 Decembrie a. c.

„Cu frățescă dragoste, Vă comunicăm că în depozitul acestei secții se mai găsesc de vânzare mai multe exemplare din lucrarea „Viațile Sfinților“, pe prima jumătate a lunii Mai (1—15), tipărită cu litere latine. Volumul conține un număr de 400 pagini, avînd în text un număr considerabil de clișee.

Dorînd ca această interesantă și folositoare lucrare să fie răspîndită cât mai mult în marea masă a credincioșilor noștri dela sate, dornici de cuvîntul scris, am redus prețul ei dela Lei 225 la Lei 30 exemplarul.

Vă rugăm să binevoiți a recomanda prin c. preoți aceasta lucrare la sate urmînd a o trimite de îndată la adresa acelor care ar dori să o cumpere.

La orice comandă, ce se va face, Vă acordăm un rabat de 20%.

Cu frățești salutări și mulțumiri.“

Recomandăm călduros aceasta publicație, ziditoare de suflete.

C. Preoți să atragă atenția și a creștinilor cetitori asupra ei și să o procure, de n'ar fi căștigată până aci, pentru bibliotecile parohiale.

Exemplarele cari vor trebui să fie anunțate urgent Oficiului protopopesc respectiv.

Consiliul Eparhial ort. rom.
A r a d.

Nr. 8483/1936.

Comunicat

Prin deciziunea On. Minister al Cultelor 180325 din 28 Oct. a. c. s'a înființat pe lângă acel Minister, — cu începere dela 1 Noemvrie a. c., — un „Oficiu de Studii și Informațiuni“, la care, — în conformitate cu dispozițiile din art. 25 și 26 din Legea pentru regimul gen. al Cultelor, — trebuie a se trimite toate publicațiile, ordinațiunile și instrucțiunile de interes obștesc.

În nex cu aceasta, prin adresa ulterioară Nr. 201423/525 din 11 I. c., conducătorul serviciului statisticii Cultelor, ne roaga să dispunem, ca în limita putinței, în viitor să se trimită de către persoanele și asociațiile religioase-culturale din Eparhie, câte un exemplar și din scrierile lor, de caracter bisericesc, cultural, misionar, istoric-bisericesc, etc. la adresa: Oficiului de studii și informațiuni dela Ministerul Cultelor.

Ceeace prin aceasta comunicăm spre știință și conformare.

Arad, 17 Decemvrie 1936.

Consiliul Eparhial ort. rom
A r a d.

Concurs

În baza rezoluțiunei Ven. Cons. Eparhial Nr. 7180/936 prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala“ pentru îndeplinirea parohiei a III-a din Șiria, protopoplatul Șiriei, jud. Arad, devenită vacantă prin pensionarea titularului ei părintele Romul Măierușan.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Folosința sesiunei parohiale constătoare din 32 jug. cad. arător cu complectarea primită dela Reforma Agrară.

2. Birul preoțesc rescumpărat în bani: 500 Lei.

3. Stolele legale.

4. Eventuala întregire dela Stat, pentru care parohia nu ia garanța.

Alesul este obligat a suporta toate impozitele după întreg beneficiul preoțesc, va predica regulat și va catehiza elevii dela școala primară de Stat din localitate în clasele la cari va fi repartizat din partea superiorității sale.

Va substitui protopopul-paroh în și afară de biserică când va fi săptămânal de câte ori acesta va avea deplasări oficiale.

Pentru serviciile prestate afară de biserică, va fi remunerat cu jumătate din stola achitată.

Postul se va ocupa cu data de 1 Aprilie 1937.

Parohia e de clasa I. (prima) deci reflecții vor dovedi asemenea cvalificațiune.

Cel doritori a competi la acest post, se vor prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare pe lângă avizul prealabil al protopopului actual în sfânta biserică din Șiria, pentru a-și arăta destoinicia în cele pituale și oratorie, conformându-se strict art. 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile însoțite de actele necesare, adresate consiliului parohial din Șiria, le vor înalța în termenul legal Sfintei Episcopii din Arad, având fiecare recurent a cere în prealabil autorizație din partea Prea Sfinției Sale spre a putea recurge.

La alegere nu vor fi admiși decât candidații selecționați de Consiliul Eparhial.

Dat în ședința consiliului par. ort. rom. din Șiria dela 21 Noembrie 1936.

În conțelegere cu *Aurel Adamoviciu* ss protopop.

2—3